

ความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

THE READINESS OF ASEAN STUDIES CURRICULUM
MANAGEMENT OF SCHOOLS UNDER THE BANGKOK PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ว่าที่ร้อยตรีอนุชิต วรรณาทิน, สุพรรณณี สมานญาติ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบความพร้อมของการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านการบริหารสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา ด้านการพัฒนาการสอนและทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาครูตามลำดับ

2. ครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมและราย

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม
** อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความพร้อมการบริหารหลักสูตร/หลักสูตร อาเซียนศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากทมกรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The purpose of this research was: 1) to study the readiness of ASEAN studies curriculum management of schools under the Bangkok Primary Educational Service Area Office; and 2) to compare such readiness between schools with different sizes. 317 school teachers were selected by using the stratified random sampling technique. The research tool was questionnaire. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and one way analysis of variance. The results showed that: 1) the readiness of the school to use ASEAN Studies curriculum was at a high level. The main aspects of the readiness included school administration, development of students' skills, assessment of students' performance, the ASEAN studies curriculum development, development of teaching and resources for teaching and learning, and development of teachers' skills respectively; and 2) the opinion of teachers from schools with different size on the readiness was found to be different, with the statistical significant level at .05

KEYWORDS: Curriculum management, ASEAN studies curriculum, Bangkok primary educational service area office

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระจายโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจนสามารถก้าวทันและแข่งขันกับนานาชาติได้ โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามที่ประเทศไทยได้เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษา ตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษาของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 15)

การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนจะเกิดขึ้นไม่ได้หากประเทศสมาชิกอาเซียนขาดความตระหนักร่วมกันในการเป็นหนึ่งเดียว ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความมั่นคง และด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2555, หน้า 12) จากรายงานการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน ของสำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา พบว่า ประเทศอาเซียนทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาในการขจัดความยากจนและการก้าวพ้นจากความด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ และมุ่งหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549)

การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ให้บรรลุเป้าหมาย ในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีความสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนทุกภาคส่วนในสังคมจึงควรต้องร่วมมือกัน โรงเรียนนับว่าเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติซึ่งผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนมีหลายประการ เช่น ระบบบริหาร ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหาร ดังที่ นักรบ ระวังการณีย์ และณฤนทร์ สุริยมณี (2555) เขียนบทความเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปได้ว่ายุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความร่วมมือและพึ่งพากันต้องการความเป็นหนึ่งเดียว ด้วยเหตุนี้การให้การศึกษาแก่ประชาชน จึงเป็นเครื่องมือจะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จตามต้องการได้ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพ ความสามารถในการบริหาร

จัดการและความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550) ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้นำที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนสถานศึกษาเข้าสู่กระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ท่ามกลางความหลากหลายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยใช้กระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร ร่วมมือกันบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เกิดความพึงพอใจของทุกฝ่ายเพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องสนับสนุนให้โรงเรียนเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดการหลักสูตร “อาเซียนศึกษา” เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนต้องนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มุ่งให้มีการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีการบูรณาการกับหลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสามารถจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพตรงกับเป้าหมายของหลักสูตรและได้มาตรฐานสากล การจัดการเรียนการสอนหลักสูตร “อาเซียนศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักเรียน แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จะเน้นการท่องจำและการส่งเสริมพัฒนาความรู้ยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ยังขาดแนวทางความรู้ในด้านความพร้อมการบูรณาการประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นให้มีทักษะในทศวรรษที่ 2 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการบริหารการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของการบริหารการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 37 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,798 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 37 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 317 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) คือ แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง จากนั้นจึงคำนวณ

สัดส่วนครูในโรงเรียนต่าง ๆ ด้วยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง

ตัวแปรตาม คือ ความพร้อมสำหรับการใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2557-2558

การทบทวนวรรณกรรม

“ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) โดยมีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ “การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎเกณฑ์กติกาสัจชัดเจน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ทั้งนี้ เพื่อสร้างประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทายทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศทุกด้าน โดยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้สะดวกมากขึ้น และประชาชนในอาเซียนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียน ใน 3 มิติ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบ และความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

การเป็นประชาคมอาเซียน คือ การทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น "ครอบครัวเดียวกัน" ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิทัศน์ที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก (Pillar) คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนของประเทศอาเซียนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมทั้ง 3 เสาหลัก

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งอาเซียน รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของประเทศเพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ที่เน้นการปฏิบัติและเชื่อมโยงยิ่งขึ้น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในภูมิภาค ตามที่ปรากฏในปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 ซึ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันร่วมกับสมาชิกอาเซียนที่จะส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียน และกระบวนการเป็นประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ ในวาระที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนเมื่อปี 2522 รัฐบาลไทยได้ผลักดันให้เกิดการบรรลุเป้าหมายปฏิญญาอาเซียน (Realizing the ASEAN Charter) การเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Revitalizing a people-centred ASEAN Community) และการเน้นย้ำความมั่นคงของประชาชนในภูมิภาค (Reinforcing human security for all) เป็นต้น อันจะทำให้ประชาชนสามารถก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนได้อย่างบรรลุผลได้ภายในปี พ.ศ. 2558

(ประชาคมอาเซียน, 2558, http://moac2.aec.moac.go.th/ewt_news.php?nid=73)

กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการศึกษา เนื่องจากเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก โดยมีกรอบการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน โดยประเทศไทยได้ยกร่างปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน และได้ร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศในการนำเสนอเอกสารดังกล่าวให้ผู้นำอาเซียนให้การรับรอง ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 เมื่อปี 2553 ปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษาย เป็นกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาระดับแรกของอาเซียน ที่เน้นความสำคัญของบทบาทการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจและประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาบทวนหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ในหัวข้อเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม การบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยของ เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557) สิริรัตน์ สุดใจ (2556) กิตติพงษ์ เจนจบ (2555) ศักดา ใจตรง

(2553) และรัตนาศรีปา (2555) เป็นต้น เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การสำรวจความคิดเห็นกับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 317 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยเริ่มจากการสำรวจสภาพจริงของการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร วิเคราะห์สภาพและปัญหาที่เกิดขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความร่วมมือกับผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากทุกโรงเรียนโดยนำไปใส่ในกล่องรับเอกสารของโรงเรียนต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งติดตามเก็บรวบรวมคืนมาด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง

ผลการวิจัย

1. ความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ การบริหารสถานศึกษารองลงมาคือ การพัฒนาทักษะผู้เรียน การวัดประเมินผลผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา การพัฒนาการสอนและทรัพยากรการเรียนการสอน และการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.1 ด้านการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียน และลำดับท้ายสุดคือ โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษา เพื่อศึกษาดูงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ ครูนำผลการประเมินผู้เรียน และข้อคิดเห็นของผู้เรียนมาพัฒนาแผนการสอน รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และลำดับท้ายสุด คือ ครูสามารถ

กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงความรู้ ทักษะและค่านิยม หลักสูตรอาเซียนศึกษา

1.3 ด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจาก มากไปน้อย ลำดับแรก คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัย รักการอ่าน รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึก ให้ผู้เรียน มีวินัยในตนเอง (regulation) และลำดับ ทำยสุดคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

1.4 ด้านการวัดประเมินผลผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจาก มากไปน้อย ลำดับแรก คือ ครูมีความรู้ความสามารถใน การวัด และประเมินผลอย่างหลากหลาย รองลงมาคือ ครูสร้างเครื่องมือในการวัด และประเมินผลอย่าง เหมาะสม และลำดับทำยสุดคือ ครูสามารถใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media) ในการวัดประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานผู้เรียนทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline)

1.5 ด้านการพัฒนาการสอนและ ทรัพยากรการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ รองลงมาคือ ครูแสวงหาความรู้และทักษะ การใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนที่นำไปสู่การ จัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และครูส่งเสริมผู้เรียนให้ ร่วมมือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนลำดับ ทำยสุดคือ ครูสามารถสืบค้นข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการ เรียนรู้

1.6 ด้านการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อเรียงจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ครูนำองค์ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาด้าน วิชาชีพไปใช้ และเผยแพร่องค์ความรู้ที่นั้นแก่เพื่อน ร่วมงาน และลำดับทำยสุดคือ ครูได้รับการพัฒนา ความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการ สื่อสาร

2. สำหรับผลการเปรียบเทียบความพร้อม ของการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ความพร้อมสำหรับการบริหารการใช้ หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สืบเนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางและมีการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย อาทิ การสร้าง ความตระหนักรู้แก่เยาวชนและประชาชน การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพด้านทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ ที่ 21 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน การพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน สื่อ และหลักสูตรอาเซียน การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษา อาเซียน การจัดกิจกรรมสนับสนุนการศึกษา และการ จัดทำสื่อเผยแพร่ รวมทั้ง การกำหนดคุณลักษณะ เด็กไทยในอาเซียน เป็นต้น ทั้งนี้ ทุกหน่วยงานในสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการได้ผลักดันให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนเพื่อเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่มีความพร้อมสำหรับนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ พหุวัฒนธรรม และเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศในการสื่อสารกับประเทศในประชาคมอาเซียน และแบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ

- 1) โรงเรียน Sister School เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาอังกฤษ ICT พหุวัฒนธรรม จำนวน 30 แห่ง
- 2) โรงเรียน Buffer School เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาเพื่อนบ้าน พหุวัฒนธรรม จำนวน 24 แห่ง
- 3) ASEAN Focus School เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการเรียนรู้อาเซียน โดยการบูรณาการในหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จำนวน 14 แห่ง โดยจะขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่ายต่อไป การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ การบรรยายทางวิชาการ ฯลฯ เพื่อประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องอาเซียนแก่เยาวชนและประชาชนไทยเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 การจัดกิจกรรมอาเซียนสัญจร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เด็ก เยาวชน บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการสัมมนาและเวทีวิชาการเพื่อส่งเสริมความรู้เรื่องอาเซียนให้กับบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป เช่น การแข่งขันตอบปัญหาอาเซียน การจัดเวทีสร้างสรรค์สู่ประชาคมอาเซียน การสัมมนาและประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย การสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนแก่ผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ Spirit of ASEAN ทั่วประเทศ เป็นต้น โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น (ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน, 2558) และในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยจะเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อย่างเต็มตัว จึงมุ่งการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองของประเทศสมาชิกให้อยู่ร่วมกันฉันมิตรในครอบครัวเดียวกัน เพื่อสร้างความร่วมมือในด้านความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ด้วยการสร้างกฎเกณฑ์ร่วมกัน (ณัฐตินันท์ วรรณวรักษ์, 2555) ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวจะทำให้เกิดสถานศึกษาทุกแห่งเกิดความตระหนักและมีความพร้อมในการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1.1 ด้านการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนให้มีความทันสมัย จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง และพัฒนาความสามารถบุคลากรและนักเรียนให้มีความรู้ในด้านเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร พัฒนาระบบต่าง ๆ ของโรงเรียนให้พร้อมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ด้วยการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ เจนจบ (2555) ที่พบว่า การสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน เขต 1 และสังวาลเพ็ญยุระ และ วิเชียร ฐีเนียนง (2557) ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และแนวคิดของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 2) ที่กล่าวว่า การสร้างศักยภาพให้กับสถานศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อการอยู่ร่วมกันของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ที่เป็นประชาคม

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและครูมีการประเมินผู้เรียน และสำรวจความต้องการของผู้เรียนแล้วนำมาพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพจริง

และให้เกิดประสิทธิผลกับผู้เรียน ดังแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, หน้า 142) ที่กล่าวว่า การนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการเตรียมครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องจัดประชุมอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งแจ้งการใช้หลักสูตร จัดครูเข้าสอนบริหารงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร สื่อประกอบการเรียนรู้ จัดหาแหล่งวิชาการ

1.3 ด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการพัฒนาส่งเสริมความรู้กับนักเรียนด้วยการฝึกนิสัยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมผู้เรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง (regulation) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล รู้จักใช้การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องเพื่อการศึกษาหาความรู้ จัดให้มีมุมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้นักเรียนมีความรอบรู้เกี่ยวกับอาเซียน และยังเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวกับการเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงตามกฎของ Thorndike ที่กล่าวถึงความพร้อมพร้อม (Law of Readiness) ที่ว่า สภาพความพร้อมของผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะทั้งด้านร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานจากประสบการณ์ที่เชื่อมโยงไปสู่สิ่งใหม่หรือความรู้ใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ วราภรณ์ รักวิจัย (2535, หน้า 54) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบความพร้อมของบุคคล 4 ประการ ได้แก่ องค์ประกอบด้านร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส และการเคลื่อนไหว ด้านอารมณ์

ได้แก่ มีความต้องการที่จะเรียนรู้ สนใจอยากรู้ อยากเห็น ด้านสังคม ได้แก่ มีประสบการณ์ด้านสังคมรู้จักวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของประเทศประชาคมอาเซียน และประสบการณ์ด้านภาษาต่างประเทศ ตลอดจนด้านสติปัญญา ได้แก่ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รับรู้ และใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

1.4 ด้านการวัด ประเมินผลผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ครูมีความรู้ความสามารถในการวัด และประเมินผลอย่างหลากหลาย สามารถสร้างเครื่องมือในการวัด และประเมินผลอย่างเหมาะสม สามารถใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media) ในการวัดและประเมินผล และนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้พัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ดังแนวทางแก้ปัญหาด้านวิชาการจากการศึกษาของ ศักดา ใจตรง (2553) รัตนา สีปา (2555) และสิริรัตน์ สุดใจ (2556) ที่กล่าวถึงว่า ระเบียบและแนวทางการวัด ประเมินผล การวัด ประเมินผลต้องครอบคลุมตามตัวชี้วัดในหลักสูตร สร้าง และใช้เครื่องมือวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จึงมีการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผลผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีการวัดความรู้ด้วยแบบทดสอบ แบบฝึกหัด แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

1.5 ด้านการพัฒนา การสอน และ ทรัพยากรการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากการที่ครูแสวงหาความรู้ และมีทักษะการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนที่นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้เรียนให้ร่วมมือและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูกำหนดวิธีสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน

เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และสามารถจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับระดับ ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ ครูยังพยายามสามารถสืบค้นข้อมูลจากหนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า การส่งเสริมทรัพยากรในการดำเนินงานมีการเตรียมความพร้อมในระดับมาก และสิริรัตน์ อุทธา (2557) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร มีการเตรียมความพร้อมในระดับมาก

1.6 ด้านการพัฒนาครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนต่าง ๆ มีการเตรียมความพร้อมด้วยการให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การร่วมกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพ และนำองค์ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาด้านวิชาชีพไปใช้ และเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อประกันคุณภาพ การศึกษาการจัดการศึกษาตามนโยบายการจัดการ การศึกษา และพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในและภายนอก โดยมีการวางแผนงาน ดำเนินงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด มีการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตาม มาตรฐานการจัดการศึกษา และนำผลการประเมินไปสู่

การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลต่อไป ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557) พบว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการส่งเสริมพัฒนาครูด้วยการนิเทศภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริรัตน์ สุดใจ (2556) วิจัยเรื่อง แนวทางการเตรียมพร้อมบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มีการพัฒนาศักยภาพครูให้มีองค์ความรู้ด้านทักษะการจัดการลำดับความคิดในระดับสูง พัฒนาครูให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับท้องถิ่น สร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ และกำหนดให้ร่วมกันวิเคราะห์หลักเกณฑ์ด้านคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพเป็นระยะ พัฒนาศักยภาพครูให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และเน้นการบริหารความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในด้านการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับโรงเรียนเหล่าทัพและกระทรวงกลาโหม จัดหาเวลาให้ครูอาจารย์มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับสังคม

2. การเปรียบเทียบความพร้อมของการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดย

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของการบริหารใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษา ด้านการวัดประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน และด้านการพัฒนาครู มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการวัดประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานผู้เรียนทั้งระบบออนไลน์ และออฟไลน์ และมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอาเซียนศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากรจำนวนมาก สามารถกระจายความรับผิดชอบภาระงานต่าง ๆ ได้ โดยไม่กระทบต่อหน้าที่หลัก นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาก็จะได้รับมากกว่าโดยเฉพาะเมื่อคิดจำนวนนักเรียนในโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีนักเรียนจำนวนมากส่งผลให้ได้รับเงินอุดหนุนจำนวนมาก จัดห้องเรียนสำหรับรายวิชาภาษาต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนในห้อง Sound Lab มีงบประมาณในการจ้างครูเจ้าของภาษามาจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอมอร โลहित (2556) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานภาครัฐระดับนโยบาย ควร มีแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาขนาดเล็ก

1.2 หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดงบประมาณสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้กับสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของแต่ละแห่ง

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสนับสนุนส่งเสริมครูและบุคลากรในสถานศึกษา ให้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการ

หลักสูตรสถานศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงสังคมในยุคโลกาภิวัตน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรอาเซียนสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากทมมหานคร

2.2 ควรมีการศึกษาการบริหารการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ใกล้เคียง หรือในสถานศึกษาระดับอื่น เช่น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

2.3 ควรมีการศึกษานโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

2.4 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub)

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ เจนจบ. (2556). การศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม.
- ณัฐดินัน วรณารักษ์. (2555). ความหมายและความสำคัญของประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข่าวการศึกษาไทย.
- เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ. (2557). “การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(3), 2014.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

- นักรบ ระวังการณ์ และนฤนันท์ สุริยมณี. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2555). **เอกสารประกอบการสอนรหัสวิชา 2000111 วิชาอาเซียนศึกษา (ASEAN Studies)**. นครปฐม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- รัตนา สีปา. (2555). “ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.” **วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ)**, 841-852.
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2527). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน: ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2535). **การศึกษาก่อนวัยเรียน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศักดิ์ดา ใจตรง. (2553). **การบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริรัตน์ สุดใจ. (2556). **แนวทางการเตรียมพร้อมบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). **การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). **การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- _____. (2552). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เอมอร โฉมดี. (2556). **การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ASEAN. (2007). **Charter of the association of southeast asean nations**. [Online]. Retrieved December 17, 2017, from <http://www.aseansec.org/21069.pdf>.

Association of Southeast Asian Nations. (2001). *Annual Report 2000-2001*. Indonesia : ASEAN Secretariat.

Barrow, R. & Milburn, G. (1990). *A Critical Dictionary of Educational Concepts*. New York: Harvester Wheatsheaf.

praneearamdilokrat.com. (2558). **ความเป็นมาของหลักสูตรแกนกลางอาเซียน**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 16, 2558, จาก <https://praneearamdilokratblog.wordpress.com>.